

Samsun İli Yatırım ve İhracat Zirvesi Programı

08 Mayıs 2023, Samsun Sheraton Otel

Ticaret Bakanımız Sn. Mehmet Muş,

Samsun Valimiz Sn. Zülkif Dağlı, Bakan Yardımcılarımız

TOBB Başkanı Sn. Rifat Hisarcıklıoğlu,

TİM Başkanı Sn. Mustafa Gültepe,

İş Dünyamızın Değerli Temsilcileri,

Basınımızın Değerli Temsilcileri,

Sizleri Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu-DEİK adına saygıyla selamlıyor, kültürü, doğası ve limanıyla Evliya Çelebi'den Avrupalı nice gezginlere kadar ilham veren Samsun'da iş dünyası temsilcileriyle bir araya gelmekten mutluluk duyuyorum.

Yakında 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı'nı kutlayacağız. Gazi Mustafa Kemal Atatürk, kurtuluş destanının yazılmasında ilk adımını Samsun'da atmıştı. **“Milli Mücadele”nin** yolunu açan, tarihimizin en önemli olaylardan birinin yıl dönümünün arifesinde birlikteyiz.

Dün, bağımsızlık ve milli mücadelenin ilk hareketine ev sahipliği yapan Samsun... Bugün; sanayisiyle, tarımıyla, ticaretiyle, endüstri merkezleri ile yakın ticari ilişkisi ve potansiyelli 3 limanı ile Türkiye

ekonomisinde büyük bir öneme sahip. Bugünkü zirvemizin Samsun'un bu potansiyelinin gelişiminde önemli bir adım olacağına inanıyorum.

Sayın Bakanım, değerli katılımcılar,

Küresel dünyanın ticaret ve finansal sisteminin kurallarının değiştiği dönemlerden geçiyoruz. Covid-19 salgınıyla, Tedarik Zinciri'nin artan önemini, tek kaynağa bağlı olmanın risklerini ve ivme kazanan dijital dönüşüm sürecini daha iyi anlamaya çalışırken, bir yandan da Avrupa Yeşil mutabakatının getirdiği yeşil dönüşüm süreci sanayi ve ihracatçılarımız için uyum sağlamamız gereken önemli alanlar olarak karşımıza çıktı.

Ukrayna-Rusya savaşıyla, hem Enerji ve Gıda arz güvenliğinin artan önemini, hem de artan ihtiyaçlara bağlı olarak, AB çevrelerinde bile kömürün de çevreci bir kaynak, nükleer enerji santrallerinin de "yeşil" enerji kaynağı olarak adlandırıldığı ironik bir süreci yaşıyoruz.

Böylesi bir küresel ortamda Türkiye, değişen güç dengelerinin merkezinde olarak, batı ile ekonomik ilişkilerini yürütürken bir taraftan da başta Asya ve Latin Amerika ülkeleri olmak üzere hedef pazarları radarına daha fazla alarak, küresel ticaret ve finansal sisteminin önemli aktörü olma yolunda ilerliyor.

İzninizle, bu tespitler ışığında, Samsun'un Türkiye'nin vizyonuna daha fazla katkıda bulunabileceğine değinmek istiyorum.

Artan performansı ile Karadeniz bölgesinde ihracatta 2. sırada yer alan Samsun, 2022 yılında (254 milyar dolarlık) ihracatımıza 1,3 milyar \$ katkıda bulundu.

Sayın Bakanımız, milli gelirimiz içindeki payı %1 olan Samsun'un ihracattaki payını önce %1 sonra da %2'ye çıkarmak yolunda önemli projelerini açıklıyor. Kültür balıkçılığında; üretimi, istihdamı ve ihracatı artırma projesi, tarım yapılamayan alanların sanayiye kazandırılması, Samsun'daki ülkemizin 5. Büyük Serbest Bölgesi olan Orta Karadeniz Serbest Bölgesinin kurulması ve daha büyük ölçekli yatırımların önünün açılması, bu vesileyle de 10 bin kişiye ek istihdam oluşturup 1,5 milyar \$'lık ihracat artışı elde etmek, başta limanları olmak üzere Samsun'un lojistik ağına yönelik yapılacak iyileştirme hedefleri önemli ve güçlü başlıklar.

Bugünkü panellerde; sanayii sektörünün üretim, yatırım ve ihracatının artırılmasını, Samsun'un sağlık hizmeti ihracat vizyonunu, ihracata yönelik destekler ve finansman imkanları ile lojistik ağlarının geliştirilmesini detaylı bir şekilde tartışacak ve eminim faydalı ve somut politika adımları dinleyeceğiz.

Buradan hareketle hatırlatmak isterim ki; konuşmamın başında bahsettiğim küresel dönüşüm alanlarından ikisi, enerji ve lojistik. Samsun'un da bu iki alanda önemli avantajları var. Samsun, kara, hava, deniz ve demiryolu bağlantıları ve bu bağlantılara yakın konumda olan Samsun Lojistik Merkezi ile, bölgesel önemli bir lojistik üs konumundadır. Aynı şekilde bölgenin enerji sektöründeki konumu, zengine enerji kaynaklarına yakınlığı ve uluslararası ticari ilişkileri, hidroelektrik santrallerine ilave olarak güneş enerji santrallerinin sayısının artmasıyla da enerji alanında önemli bir yere sahiptir.

İlaveten, küresel ticarete önemi artan alanlardan birisi de, mal ticaretinin yanı sıra hizmet ticaretinin de ön plana çıkmasıdır. Ülkemizde hizmet ticareti dediğimiz zaman önceden çoğunlukla turizm anlaşılırken; bugün sağlık, eğitim, eğlence, müteahhitlik, yazılım ve bilişim hizmetleri, yolcu ve yük taşımacılığı ve klasik lojistik olmak üzere, geniş bir yelpazede hizmet ihracatını konuşuyoruz.

Diğer taraftan, “Sağlık Kenti” olarak anılan Samsun’un, sağlık ve medikal ürünler pazarında önemli bir ağırlığı var ve bu avantajını sağlık ihracatını artırmada kullanması önemli. Yapımı devam eden ve yıl içinde açılması planlanan Tekkeköy Devlet Hastanesi ile Samsun Şehir Hastanesi’nin açılmasıyla bu alanda önemli bir gelişme daha sağlanacak.

Elbette, Samsun medikal aletler sektörünün ağırlığını da unutamayız. Samsun’da üretilen medikal cihazlar 80’den fazla ülkeye ihraç edilmektedir. Bize düşen görev, bu ürünlerin ihracatımız içerisindeki payını artırmaya destek olmaktır.

Bir dönem adeta küçümsenen ama Covid ve Savaş ile kendisini hatırlatan Gıda ve Tarım, önümüzdeki dönemde de stratejik önemini arttırmaya devam edecek sektörlerin başında gelecektir. Samsun, ekilebilir alanların çokluğu, Çarşamba ve Bafra gibi önemli iki ovayı barındırmasıyla bu alanda da önemli bir avantaja sahiptir. Son yıllarda tekrar üretimine başlanan kenevir üretilen 19 ilden biri olması, balıkçılık ve arıcılık gibi faaliyetlerin varlığı da, Samsun’un önemli bir gıda, tarım ve hayvancılık merkezi potansiyelini göstermektedir.

Dünyadaki önemli dönüşümlerden birisi de dijital dönüşümdür ki ben bunu Dijital Ekonomi olarak ifade ediyorum. Salgın sonrası hızlanan bu dönüşüm, sadece bilişim sektöründe faaliyet gösteren firmaları değil,

sanayinin her alanını, her sektörü ve her firmayı ilgilendiren bir alanı kapsıyor. Samsunlu firmalarımızın, bu süreci kendi faaliyet alanlarına entegre ederek hem küresel rekabette avantaj kazanmaları, hem de e-ihracat gibi yöntemlerle farklı pazarlara erişim sağlamaları önemli.

Biz DEİK olarak bu vizyonun en büyük destekçisi olacağız. Bu vesileyle, izninizle DEİK'i de kısaca tanıtip Samsun'un vizyonuna nasıl katkı sağlayabileceğimizi değinerek sözlerimi tamamlamak istiyorum.

Türk özel sektörünün dış dünyaya açılan penceresi olan DEİK, 38 yıldır, çalışmalarını gönüllülük esasıyla sürdüren bir iş platformu. Faaliyetlerimizi; ülkeler arası yatırım ve ticareti artırmak için **“ticari diplomasi”** anlayışıyla, Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, Ticaret Bakanımızın destek ve koordinasyonu ile sürdürüyoruz.

Gücümüzü, öncelikle 97 Kurucu Kuruluşumuzdan alıyoruz. Şu anda aramızda Başkanlarımızın da bulunduğu kuruluşlardan olan; TOBB, TİM, MÜSİAD ve TMB'nin Başkanları, DEİK'in en büyük destekçileri olarak Yönetim Kurulumuzda ve Başkanlık Divanımızda yanımızdalar, kendilerine teşekkür ediyorum. Elbette, gücümüzün en önemli diğer kaynağı ise, gönüllü üyelik esasına göre ailemize katılan ve yaptığımız çalışmalardan kendisi, firması ve ülkemiz için faydalı sonuçlar elde eden DEİK üyesi iş dünyası temsilcileri.

DEİK olarak, asıl olarak ülke bazlı İş Konseyleri ile çalışan bir sistemimiz var. Türkiye-Almanya İş Konseyi, Türkiye- ABD İş Konseyi, Türkiye-Senegal İş Konseyi gibi (katılanları saysak?). Buna ilave olarak sağlık, lojistik, enerji, eğitim ve dijital teknolojiler gibi belli sektörlerdeki iş konseylerimizle birlikte toplam 152 İş Konseyimiz var. Bu İş Konseyi

Başkanlarımızdan bazıları da bugün aramızda, kendilerine özverili çalışmaları için teşekkür ediyorum.

İş Konseylerimizin görevi, firmalarımızın dış ekonomik ilişkilerine destek olmak, ikili ticari ve yatırım fırsatlarını takip ederek firmalarımızı bilgilendirmek, uluslararası yatırımcılar ile iş birliği imkanlarını geliştirmek ve şirketlerimizin küresel oyuncu olmaları için çalışmalar yürütmek.

Ülke bazlı İş Konseylerimizin kısaca saydığım çalışmaları yanı sıra, Sağlık kenti Samsun'un bu alanda dünyadaki küresel firmalarla daha fazla işbirliği için sağlık iş konseyimiz, lojistik alanında küresel lojistik sistemiyle daha fazla entegre olması için lojistik iş konseyimiz, dijital dönüşümlerinin tamamlanmasında ve dijital ürünlerin ihracatında ön plana çıkmasında dijital teknolojiler iş konseyimiz ve enerji alanında küresel işbirliklerinin artırılmasında enerji iş konseyimiz her zaman Samsunlu iş insanlarımızın destekçisi olacaktır.

Amaçlarımızdan birisi de, Anadolu'dan daha fazla firmamızı aramızda görmek...

Sayın Bakanımızın desteğiyle; Türkiye'nin yurt dışına açılan penceresi olan DEİK'in, Samsunlu İş İnsanlarımızın gücünü dünyaya daha fazla taşımak için hazır olduğumuzu tekraren ifade etmek istiyorum.

Sözlerimi bitirmeden, 11 yıllık hasretin ardından süper lige çıkma başarısı gösteren Yılport Samsunspor'u ve Samsun halkını tebrik ediyor, Süper Lig'de de başarılar diliyorum. Samsun'un Süper Lig'de olduğu gibi ekonomide de üst lige yükselerek **"Ticaret ve Yatırımın Şampiyonları"** arasında olması gerektiğine gönülden inanıyorum.

Samsunlu hukukçu ve siyaset adamı Prof. Dr. Ali Fuat Başgil, ilk gençlik yıllarımda okuduğum değerli eseri **“Gençlerle Başbaşa”** adlı kitabında şöyle diyor;

“Gayret, her gün biraz daha gayret... Yavaş da olsa, daima iyiliğe ve olgunluğa doğru, kendinden emin bir ilerleyiş.”

Bu sözden aldığımız ilhamla, iş dünyası temsilcileri olarak; çalışkanlık ve azimle ülkemizin refahı için dış ekonomik ilişkilerimizi daha fazla geliştirmek üzere daha çok gayret göstereceğimize inanıyorum.

Bu duygularla, başta Sayın Bakanımız olmak üzere, tüm katılımcılara, zirveyi düzenleyen ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

Nail OLPAK

DEİK Başkanı